

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv

Prolećno zasedanje

Komisija za zdravstvo, rad i socijalno staranje
Sednica br. 36
Zgrada Skupštine, sala N - 302
Priština, 15. februar 2019. godine, u 10:00 časova

ZAPISNIK

Sednici su prisustvovali: Besa Baftiu, Fatmire Mulhaxha-Kollçaku, Flora Brovina, Bekim Haxhiu, Drita Millaku, Haxhi Avdyli, Fikrim Damnka i Naser Rugova.

Odsutni: Miljana Nikolić, Enver Hoti i Time Kadrijaj.

Pozvan: g. Uran Ismaili, ministar zdravlja.

Ostali učesnici: Ardita Baraku i Isak Shabani iz Ministarstva zdravlja.

Sednicom je predsedavala: Besa Baftiu, predsednica Komisije.

DNEVNI RED:

- 1. Usvajanje dnevnog reda;**
- 2. Sastanak sa ministrom zdravlja, g. Uran Ismaili**
 - Licenciranje privatnih zdravstvenih ustanova;
- 3. Razno.**

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je usvojen bez izmena.

2. Sastanak sa ministrom zdravlja, g. Uran Ismaili

- Licenciranje privatnih zdravstvenih ustanova.

Besa Baftiu – pozdravljam Ministra i zahvaljujem se što se odazvao pozivu. Svrha ovog sastanka je da se tretira licenciranje privatnih zdravstvenih ustanova, s obzirom na nedavni slučaj koji se dogodio u Drenasu, gde su bile uključene mnoge institucije kao što su obrazovna, zatim

bezbednosna institucija, pravosuđe i zdravstvena ustanova. Znamo da odgovornost Ministarstva zdravlja možda nije direktna, ali odgovornost spada upravo u slučaju nelicenciranja zdravstvene ustanove u kojoj je izvršen abortus. Znamo da se abortusi trebaju vršiti u ustanovama koje ispunjavaju zakonske uslove, a ne u ustanovama koje ne ispunjavaju uslove i ugrožavaju život pacijenata. Takođe, licenciranje javnih zdravstvenih ustanova nije urađeno od nakon rata i to je u suprotnosti sa Zakonom o zdravstvu, kojim se predviđa licenciranje svih javnih i privatnih zdravstvenih ustanova.

Broj privatnih zdravstvenih ustanova je veoma veliki, negde oko 1300 ustanova, da li Inspektorat zdravstva postiže sa tako malim brojem inspektora, da izvrši inspekciju svih tih ustanova i koji je plan Ministarstva da reguliše ovu oblast?

Uran Ismaili – slučaj Drenasa bio je slučaj koji je pogodio savest društva i dotakao važne državne alke. Mi, osim bola, imamo i dodatne obaveze da smislimo konkretne politike kako nijedna druga maloletnica neće proći kroz ova gorka iskustva.

Što se tiče licenciranja privatnih zdravstvenih ustanova, na Kosovu postoji veliki broj licenciranih privatnih zdravstvenih ustanova, oko 1606 ustanova, od kojih je 28 bolničkih ustanova. Privatni zdravstveni sektor reguliše se, nadgleda i kontroliše od strane Ministarstva zdravlja. Administrativno uputstvo 08/2014 reguliše način licenciranja privatnih zdravstvenih ustanova. U okviru Ministarstva imamo Odbor za licenciranje privatnih zdravstvenih ustanova. Ovaj odbor ima i regionalne komisije za procenu.

Licenca privatne zdravstvene ustanove važi 5 godina i obaveza za ponovno licenciranje je na zdravstvenoj ustanovi koja je tražila licencu, a ne na institucijama Ministarstva zdravlja. U slučaju Drenasa imali smo ambulantu koja nije bila licencirana i prema zakonu privatna zdravstvena ustanova, dva meseca pre isteka licence treba da podnese zahtev za ponovno licenciranje, ukoliko ustanova želi da nastavi aktivnost. Dakle, nije obaveza Inspektorata da primorava zdravstvene ustanove da se licenciraju.

Ambulanta u kojoj se sumnja da je izvršen abortus maloletnice iz Drenasa, dakle ambulanti "Kestrina" istekla je licenca u julu 2018. godine i nisu aplicirali za ponovno licenciranje. Doktor Fehmi Ahmeti imao je licencu, ali ustanova u kojoj se sumnja da je izvršen abortus nije imala licencu. Takođe, za abortus moraju biti ispunjeni određeni uslovi predviđeni zakonom, uslove koje ambulanta "Kestrina" nije ispunila i ugrozila je zdravlje pacijenta i prekršila zakon. Inspektorat zdravstva reaguje u bilo kom trenutku kada sazna ili kada vrši inspekciju i zatekne nekoga da radi bez licence.

Što se tiče slučaja Drenasa, pokrenute su istrage unutar Lekarske komore zbog kršenja od strane dotičnog doktora. Slučaj Drenasa pokazuje važnost licenciranja privatnih ustanova i da to bude poruka svim privatnim zdravstvenim ustanovama da moraju ispuniti zakonske uslove i da se licenciraju kako bi mogle da rade.

Što se tiče rada Inspektorata zdravstva, postoje 10 zdravstvenih inspektora i za narednu godinu očekujemo da će se broj zdravstvenih inspektora udvostručiti. Takođe smo stvorili bolje uslove rada. Povećanjem kapaciteta Inspektorata zdravstva povećavamo i kontrolu nad zdravstvenim ustanovama, ali obaveza privatnih zdravstvenih ustanova je da kada im istekne licenca da apliciraju za ponovno licenciranje, a ne da čekaju da li će im ići u kontrolu Inspektorat zdravstva.

Haxhi Avdyli – prvo bi počeo sa onim da Zakon o platama u velikoj meri favorizuje nekoliko institucija za zaštitu zakonitosti, kao što su tužioci i sudije, dok s druge strane institucije koje se pozivaju na zaštitu zakonitosti u zdravstvenim ustanovama, kao što je: Inspektorat zdravstva, diskriminisan je i ostavljen sa veoma niskim kvotama. Sa ovim veoma niskim platama, s druge strane, zahteva se da se poveća kapacitet rada i nadgledanje i prekovremeni rad a da se ne plaća,

stoga smatram da nema nade za uspeh, ukoliko ne podržimo i ne pronađemo načine da podržimo Inspektorat zdravstva i Farmaceutski inspektorat.

Što se tiče nadgledanja i inspekcija Inspektorata zdravstva, utvrđeno je da imaju više inspekcija u privatnim zdravstvenim ustanovama nego u javnim ustanovama, a s obzirom na to da javne ustanove nisu licencirane, smatram da treba da se poveća monitorisanje nad javnim ustanovama, jer i tu ima kršenja.

Drugo pitanje je to da vi kao ministarstvo niste dovoljno radili u izradi zakonodavstva i podzakonskih akata koji su veoma potrebni za reformu u zdravstvu.

Fatmire Mulhaxha – Kollçaku – slučaj Drenasa je samo uzrok da se otvori tako važna tema i da se treba tretirati kao fenomen za koji se svi moramo angažovati.

Što se tiče licenciranja zdravstvenih ustanova, imamo pomaka u licenciranju privatnih zdravstvenih ustanova, ali postoji potpuna stagnacija ili neuspeh u licenciranju javnih zdravstvenih ustanova. Fokus Ministarstva zdravlja treba da bude na početku licenciranja javnih ustanova i jačanju nadzora nad privatnim zdravstvenim ustanovama, kao i na ponovnom razmatranju zakonodavstva. Znamo da teret ne spada na Inspektorat zdravstva da obavesti privatne zdravstvene ustanove da im je licenca istekla, ali je možda dobra ideja da se pronađe način da se upozore da im ističe licenca.

Ohrabrujem Vas da povećate broj inspektora, ali smatram da imate prepreke, jer je po zakonu potrebno da inspektor bude lekar i da uz uslove koje imaju i da ih potencijuju platama, ne mislim da ćete imati kandidata koji će konkurisati za inspektora. Inspektorat zdravstva treba da podržite i mi ćemo vas podržati i što je pre moguće da usvojimo Zakon o Inspektoratu zdravstva, koji će regulisati i njihov statut.

Što se tiče protivzakonitog abortusa, to se dešava i to je fenomen. Moramo ulagati u sprečavanju i u zdravstvenom informisanju, posebno među mladima.

Takođe, ustanova koja nema uslova da tretira komplikacije abortusa, to ne može ni da izvrši.

Jačanje Inspektorata zdravstva uspostaviće pravilnost i zatvoriti sve ustanove koje ne ispunjavaju uslove.

Naser Rugova – slučaj iz Drenasa pogodio je institucionalnu savest i državne alke moraju delovati. Danas diskutujemo o zdravstvenoj alki koja nije uspela.

Treba ojačati zdravstveni i farmaceutski inspektorat i ovo ojačanje treba da se vrši po zakonu i podzakonskim aktima. Podzakonski akti treba da se profesionalno izrade.

Treba se diskutovati o temi abortusa i preduzeti mere sprečavanja.

Inspektorat zdravstva mora da otkrije stanje i sa određenim programom onima kojima ističe licenca, treba da pošalje e-mail ili SMS i da ih obavesti da im je istekla licenca.

Smatram da bi trebalo da se izvrši monitorisanje kvaliteta zdravstvenih usluga i mogućih kršenja i javnim zdravstvenim ustanovama.

Flora Brovina - slučaj Drenasa bio je veoma zabrinjavajući i mnogi zakoni su prekršeni. Prvo, nije uspela uloga roditelja, vaspitača, organa bezbednosti a zatim i lekara.

Smatram da bi škole trebale da imaju veću ulogu u zdravstvenoj edukaciji dece, a tu ulogu treba da ima školski lekar, koji kod nas ne postoji. Vreme je da u školi imamo školskog lekara, kako bi se mladi konsultovali sa tim lekarima. Insistiraću da se obuhvati u izmenama Zakona o zdravstvu i da se više pažnje posveti prevenciji.

Što se tiče privatnih ordinacija, posebno ginekoloških, smatram da oni ne sprovode u potpunosti zakon, a kontrola je neadekvatna. Ne izveštava se o tačnom broju abortusa koji se vrše i većina ne ispunjava uslove za abortus, a u ovim ordinacijama vrše se najosetljiviji abortusi maloletnica, a

dešavaju se i selektivni abortusi, što je neprihvatljivo. Trebaju se vršiti češće kontrole u ovim ordinacijama.

Drita Millaku - diskriminacija koja je urađena zdravstvenim inspektorima Zakonom o platama, takođe utiče na rad Inspektorata i verujem da će u budućnosti biti poteškoća u obavljanju njihovih dužnosti.

Što se tiče licenciranja privatnih zdravstvenih ustanova, imam posebnu zabrinutost u vezi sa članom 20. Zakona o zdravstvu, koji omogućava srpskim opštinama da izdaju licencu privatnim zdravstvenim ustanovama, što nije u redu i treba da se izmeni. To je urađeno, kako bi se sekundarni zdravstveni sistem u srpskim opštinama odvojio od drugih delova.

Drugo pitanje je zašto nije oduzeta licenca bolnici IHM, turska bolnica za kardiologiju gde se zna da je bilo mnogih zloupotreba od posle rata. Oni se pozivaju na to da se promenio vlasnik, ali i dalje nastavljaju sa zloupotrebom.

Treće pitanje, zašto je izdata licenca za rad privatnoj ustanovi "Aloka", ponovo turski državljanin, dr. Mahmut Çakmak, uprkos tome što je direktno umešan u slučaj stenda. Ova osoba ne bi trebala raditi kada mu još nije suđeno za zloupotrebe.

Dakle, Zakon o zdravstvu treba hitno da se izmeni.

Bekim Haxhiu - pozvali smo Vas Ministre da razgovaramo o slučaju devojke iz Drenasa, koja je zlostavljena od strane onih koji bi trebali da je zaštite. Ovaj slučaj je ukazao na veliki broj nepravilnosti u funkcionisanju privatnih zdravstvenih ustanova, gde je humanista počinio protivzakonito delo obavljanjem aktivnosti u zdravstvenoj ustanovi bez licence i ne ispunjavajući uslove prema zakona za vršenje abortusa u toj ustanovi.

Dobra stvar je da je sada profesionalna odluka doneta od strane profesionalnih instanci, odnosno Lekarske komore. Nekoliko puta sam i u prošlom mandatu zahtevao da komore preuzmu svoje nadležnosti i procene gde su počinjena profesionalna kršenja.

Nijedna privatna ustanova ne može se opravdati ako radi bez izdavanja licence, uprkos tome da li je obaveštena od ministarstva da joj je istekla licenca. Inspektorat zdravstva tokom inspekcije treba da kontroliše i usklađenost protokola sa fiskalnim kuponom, jer veliki deo ovih ustanova ne fakturišu svoje usluge.

Što se tiče Zakona o zdravstvu, treba ga čitati u celini, jer Kosovu nikada nije nedostajao zakon, već je problem nesprovođenje zakona. Takođe, da ne etiketiramo i prejudiciramo lekare, jer nismo pozvani za to, a posebno kardio-hirurga, koji je možda među najboljima u regionu dr. Mahmut Çakmak.

Ukoliko neko od lekara ili ustanova je zloupotrebio zakon, trebamo sačekati da se proces sprovede od strane relevantnih institucija.

Imam zahtev za nadležne institucije Inspektorata zdravstva i Direkcije za licenciranje, kako se licenciraju centri za masažu i da li pružaju zdravstvene usluge.

Fikrim Damka - želim da pokrenem pitanje licenciranja nekih zdravstvenih stručnjaka, koji završavaju fakultet van Kosova, nakon povratka nostrifikuju diplomu u Ministarstvo obrazovanja, ali ne mogu se licencirati u Ministarstvo zdravlja i obavljati profesiju lekara. O ovom pitanju treba razgovarati sa Ministrom obrazovanja i pronaći rešenje, jer ne znam na osnovu kojeg zakonodavstva je zabranjeno obavljanje profesije.

Postoje takvi kadrovi, ali i nedostatak ovog osoblja u UKCK-u i oni ne mogu da rade.

Besa Baftiu – interesuje me da znam, koliko je licenci oduzeto od strane Odbora za licenciranje do sada, da li postoji neka privatna zdravstvena ustanova kojoj je oduzeta licenca?

Isak Shabani - od početka licenciranja kroz proceduru licenciranja prošlo je oko 5000 privatnih zdravstvenih ustanova. Trenutno je licencirano 1606 privatnih zdravstvenih ustanova, od kojih je 150 privatnih zdravstvenih ustanova odbijeno, 8 je oduzeto, a 32 su suspendirane. Po zakonu, 60 dana pre isteka licence, ustanove su obavezne da podnesu zahtev za ponovno licenciranje, a mi smo primenili olakšicu za one koji apliciraju u roku od 60 dana, dakle popust od 50% na administrativnu taksu. Što se tiče obaveštenja, nismo obavezni, ali radimo na tome da izradimo administrativno uputstvu u kojem se predviđa i obaveštenje putem telefona. Što se tiče javnih zdravstvenih ustanova, predviđeno je da se izradi nacionalni plan akreditacije, a nakon tog plana, predviđaju se standardi kvaliteta.

Uran Ismaili – što se tiče licenciranja obavljen je dobar posao, ali da ima još mnogo toga da se uradi, edukacija zdravstvenih radnika treba da se uradi kako ne bi bilo u suprotnosti sa zakonom. Slučaj Drenasa je slučaj da je zakon prekršio zdravstveni radnik, kao prvo jer pacijent nije bio upisan u knjigu protokola. Ovo u javnim institucijama se ne dešava, svi se registruju. Nećemo štiti zdravstvene stručnjake koji krše zakon i oni će dobiti kazne koje zaslužuju. Navedeno je i oštećenje zdravstvenih inspektora Zakonom o platama, zahtevao sam amandmanom da se poveća plata zdravstvenim inspektorima, ali nije usvojen onoliko kao što sam zahtevao, dakle zahtevao sam da plata zdravstvenog inspektora bude jednaka sa platom lekara specijaliste, ali nije usvojeno. Sada ćemo raditi zajedno sa Inspektoratom i Pravnom kancelarijom, kako bismo pronašli druge mogućnosti da podržimo Inspektorat zdravstva. Što se tiče upozorenja privatnih zdravstvenih ustanova, radimo na tome da izgradimo elektronski sistem koji će ih upozoriti o isteku licence, ali da budemo realni, njihova je obaveza da ne zaborave i da dobiju licencu.

Fatmire Mulhaxha – Kollçaku - osim obaveza ordinacija da se licenciraju, Inspektorat zdravstva treba da bude ažuran i da obavesti sve ustanove kojima su istekle licence.

Uran Ismaili – i dalje smatram da Inspektorat ne treba da preuzme odgovornost, ovaj teret ponovnog licenciranja spada na samu ustanovu koja želi da produži licencu. Što se tiče praznina u podzakonskim aktima u ovoj oblasti, svi neophodni podzakonski akti biće usvojeni ove godine. Što se tiče nostrifikacije diploma, mi ćemo tretirati ovu temu i razmotriti gde su problemi. Sastaću se i sa Ministrom obrazovanja ukoliko bude potrebno. Radimo na tome da zadržimo lekare, ali i da privučemo lekare da rade na Kosovu. Takođe treba da razmotrimo mogućnosti da i u Inspektoratu zdravstva imamo angažovane lekare kao inspektore, jer drugačije je nemoguće i to se postiže sa našim angažovanjem da Inspektorat zdravstva tretiramo dostojanstveno. I prevenciji se treba posvetiti pažnja, a ove godine smo povećali budžet za Nacionalni institut za javno zdravlje.

Fatmire Mulhaxha – zahtevala bih da se Nacionalni institut za javno zdravlje podrži i vozilima.

Uran Ismaili – uložićemo napore i dati prioritet prevenciji, diskutovaćemo o tome i sa opštinskim nivoom za školsku medicinu. Trudim se da se zdravstvene usluge vrate u javnim institucijama. Dobar primer je rad kardiologije i kardio-hirurgije 24 sata. Što se tiče lekara koji su pod istragom za slučaj stenda, ne mogu ništa da uradim dok se ne završi sudski postupak.

Drita Millaku – moja zabrinutost i zabrinutost građana je to, zašto lekaru koji je pod istragom zbog zloupotrebe stendama, nije zabranjen rad.

Uran Ismaili - zdravstvene politike su takve da stvaraju jednakost i stvaraju sigurnost za građane.

Haxhi Avdyli – smatram da bi opredeljivanje lekara da rade u javnom sektoru i privatnom sektoru regulisalo mnoga pitanja u zdravstvenom sektoru. Sada sa pristojnom platom i fondom performanse biće dovoljno da lekar radi samo u javnom sektoru. Ako ne uvedemo opredeljivanje lekara da rade u javnom ili u privatnom sektoru, neće biti odgovarajućeg zdravstva.

Imam i pitanje o fondu performanse, da li će postojati fond performanse za hirurge?

Bekim Haxhiu – stalno sam kritikovao zdravstveni sistem, jer nije funkcionisao, a pacijenti su iz UKCK-a referisani u privatne ustanove, a posebno na Kardio-hirurgiji.

Uran Ismaili – zdravstveni sistem je imao dve konstantne žalbe, jedna od lekara koji su se stalno žalili da imaju male plate i druga od pacijenata koji nisu dobili kvalitetne usluge. Sada je pitanje plata lekara rešeno Zakonom o platama, sada je ostalo samo da se usluge poboljšaju, kako bi pacijenti bili zadovoljni. Što se tiče opredeljivanje lekara da rade samo u javnoj ili privatnoj ustanovi, ja sam za to da se odredi, ali ne verujem da imamo prostora, jer je to Ustavni sud odbacio.

Predsednica – zahvaljujemo se Ministru na učešću i navela da ćemo imati priliku i na drugim sastancima da postavimo pitanja koja nas interesuju.

3. Razno

Predsednica je navela da će biti obavešteni o narednoj sednici.

Sednica je završena u 12:20 časova.

Pripremlilo:

Osooblje za podršku Komisiji.

Predsednica Komisije,

Besa BAFTIU